

ONDERZOEK NAAR ZWERFJONGEREN

Nine Kooiman, Tweede Kamerlid
Eva de Bakker, beleidsmedewerker
Marleny Miguel, stagiaire
Femke Post, beleidsmedewerker
Inez Staarink, beleidsmedewerker

Maart 2018

Publicatie onder verantwoordelijkheid van de SP-Tweede Kamerfractie

INHOUD

Voorwoord **4**

De huidige situatie **5**

Resultaten van het onderzoek naar zwerfjongeren
in 2012 in relatie tot de huidige situatie **6**

Onderzoek naar zwerfjongeren 2018 **7**

Conclusies **8**

Onze aanbevelingen **9**

Bijlage 1 • Resultaten van het onderzoek **12**

VOORWOORD

Met grote regelmaat verschijnen er rapporten, beleidsstukken en nieuwsberichten die inzicht bieden in de maatschappelijke opvang van zwerfjongeren in Nederland. Helaas schetsen de rapporten en berichten nog steeds een zorgwekkende situatie.

Zo zijn er op dit moment zo'n 12.400 jongeren tussen de 18 en 30 jaar in Nederland dakloos.¹ Een deel daarvan komt in de maatschappelijke opvang terecht. Het aantal dakloze jongeren is bijna verdubbeld sinds 2012. Toen waren er 6.400 jongeren dakloos. In 2016 hebben tenminste 60.000 mensen een beroep gedaan op de maatschappelijke opvang bij de leden van de Federatie Opvang.² Uit een Quickscan van de Federatie Opvang blijkt daarnaast dat er in 2016 bijna 600 jongeren zijn opgevangen in de maatschappelijke opvang, dat ruim de helft van de organisaties een stijging van dakloze gezinnen en jongeren ziet en dat 60 procent van de organisaties niet over een specifieke jongerenopvang beschikt.³ Begin februari 2018 gaven de hulpverleners in Apeldoorn nog aan dat zij het aantal zwerfjongeren in de gemeente zagen stijgen.⁴

Omdat de situatie al lang zorgwekkend is, wilde de SP graag zelf in contact komen met een aantal opvanglocaties om uit eerste hand de ervaringen en aanbevelingen te horen en inzicht te krijgen in de wachtlijsten en doorlooptijden.

Helaas, ook de resultaten uit voorliggend onderzoek geven geen reden voor blijdschap. Uit de reacties van 19 opvanglocaties, blijkt dat er voor de opvang van zwerfjongeren nog steeds flinke wachtlijsten zijn. Ook zijn er bijvoorbeeld te weinig woningen om naar door te stromen, waardoor de doorlooptijden vaak lang zijn, en wordt het belang van een goede nazorg benadrukt.

Deze resultaten maken duidelijk dat niet alleen continue aandacht voor de zwerfjongeren in Nederland van groot belang blijft, maar dat ook actie nodig is. De SP presenteert dan ook in dit rapport een tienpuntenplan met daarin tien actiepunten waarop ingezet moet worden om te komen tot een goede opvang en zorg voor zwerfjongeren.

1. Zorg voor voldoende opvangplekken.
2. Verbeter de overgang van 18- naar 18+.
3. Zorg voor een betere doorstroming door meer betaalbare sociale huurwoningen of kamers.
4. Maatwerk in huurtoeslag.
5. Recht op briefadres.
6. Recht op uitkering voor daklozen.
7. Schaf de kostendelersnorm af.
8. Verhoog de bijstandsuitkering voor jongeren en stop de wachttijd.
9. Verplicht gemeenten tot deelname aan de regeling uitstroom wanbetalers.
10. Betere samenwerking tussen opvanglocaties, gemeenten en andere organisaties.

1 www.zwerfjongeren.nl/wp-content/uploads/2017/01/Factsheet-Zwerfjongeren-in-Nederland-1.pdf

2 Cijfers maatschappelijke opvang 2016.

3 Quickscan gezinnen en jongeren in de Maatschappelijke opvang van de Federatie Opvang.

4 www.destentor.nl/apeldoorn/hulpverleners-zien-aantal-zwerfjongeren-in-apeldoorn-stijgen--a43d30c0/

DE HUIDIGE SITUATIE

Jaarlijks verblijven 7.000 tot 8.000 kinderen en jongeren van 0 tot en met 17 jaar met één of beide ouders in de vrouwenopvang of maatschappelijke opvang. Gemiddeld verblijven gezinnen met kinderen twee tot drie maanden in de crisisopvang. Deze kinderen hebben vaak te maken met een brede problematiek, aanvullend op het feit dat zij dakloos zijn. Zo heeft 77 procent van de ouders financiële problemen, kampt 53 procent van de kinderen met een zeer lage zelfwaardering en heeft 49 procent ernstige gedragsproblemen.⁵

In het onderzoeksrapport 'Van de straat' wordt getoond dat het aantal dakloze jongeren (in dit rapport gedefinieerd als tussen de 18 en 30 jaar oud) de afgelopen jaren flink is gestegen. Waren het er 8.300 in 2015, in 2016 waren dit er 12.400.

Uit een Quickscan van de Federatie Opvang blijkt dat er in 2016 bijna 600 jongeren zijn opgevangen in de maatschappelijke opvang, dat ruim de helft van de organisaties een stijging van dakloze gezinnen en jongeren ziet en dat 60 procent van de organisaties niet over een specifieke jongerenopvang beschikt.⁶ En als een jongere eenmaal een opvangplek heeft, ontstaat het probleem van een goede vervolgplek. Omdat er een gebrek is aan betaalbare woningen, zowel (sociale)huurwoningen als beschermde woonplekken, wordt de uitstroom naar een plek na de opvang belemmerd en blijven de jongeren onnodig lang in de opvanglocatie.⁷

5 'Niets is voor altijd: Over vluchten van thuis en landen in de opvang'

6 Quickscan gezinnen en jongeren in de Maatschappelijke opvang van de Federatie Opvang.

7 www.rekenkamerdenhaag.nl/artikel/publicatie-onderzoek-maatschappelijke-opvang-van-de-sstraat.htm

RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK NAAR ZWERFJONGEREN IN 2012 IN RELATIE TOT DE HUIDIGE SITUATIE⁸

In 2012 sprak de SP met 23 maatschappelijke opvanginstellingen. De belangrijkste conclusies waren dat de wachtlijsten een loterij lijken, dat de wachtlijsten op kunnen lopen tot wel vier of vijf maanden en dat instellingen vinden dat zij te weinig opvangplekken hebben. Op basis van de conclusies werden destijds een zevental aanbevelingen geformuleerd, te weten:

1. Zorgplicht voor gemeenten: geen kind op straat, dat is immers maatschappelijk niet acceptabel.
2. Meer opvangplekken met begeleiding voor jongeren.
3. Tijdig verstrekken van een uitkering.
4. Afspraken met woningcorporaties waardoor jongeren sneller in aanmerking kunnen komen voor huisvesting.
5. Betere samenwerking tussen (jeugd-)zorginstellingen.
6. Gemeenten moeten voldoende preventieve jeugdzorg aanbieden om te voorkomen dat jongeren op straat komen te staan.
7. Nazorgplicht voor instellingen en gemeenten: aanpakken van psychische en verslavingsproblematiek, begeleiding van jongeren naar opleiding, werk, schuldhulpverlening en huisvesting.

Inmiddels zijn er zes jaren verstreken. Helaas zijn dezelfde aanbevelingen nog steeds actueel. De praktijk is nog steeds even schrijnend. Er zijn onvoldoende acties ingezet om de situatie voor kinderen te verbeteren.

Als het bijvoorbeeld gaat om de zorgplicht voor gemeenten concludeerde het Trimbos-Instituut, naar aanleiding van een praktijktest naar de toegankelijkheid van maatschappelijke opvang in 2017, dat nog steeds bij 49 procent van de aanmeldingen geen opvang volgde terwijl gemeenten deze plicht wel hebben.⁹

En als het gaat om het tijdig krijgen van toeslagen, uitkeringen en schuldhulpverlening, dan geeft de Nationale Ombudsman aan dat hier nog steeds problemen liggen en dat hierover veel signalen binnenkomen.¹⁰

Met betrekking tot een betere samenwerking tussen (jeugd-)zorginstellingen is in een rapport¹¹ uit mei 2017 nog steeds een van de conclusies dat er vaak weinig samenwerkingsafspraken zijn, dat vervolghulp niet altijd direct beschikbaar is en dat er vaak sprake is van stagnaties op het gebied van financiën en de inzet van specialistische hulp en wijkteams.¹²

Omdat er aan de ene kant veel op dit onderwerp lijkt te gebeuren, gezien het aantal brieven en rapporten dat hierover verschijnt, maar aan de andere kant de cijfers en ervaringen laten zien dat er nog steeds grote problemen zijn, is er voor gekozen het onderzoek naar de opvang van zwerfjongeren uit 2012 te herhalen.

8 Zie voor de volledige factsheet: www.sp.nl/sites/default/files/120321_Factsheet_Zwerfjongeren_1.pdf

9 <http://parlisweb/parlis/2d1a0d64-df98-4a47-bd45-5d80a0672616.pdf>

10 <http://parlisweb/parlis/c82f1512-eba5-4490-8d72-25711c5fac66.pdf>

11 'Moeder en kind verlaten de vrouwenopvang. (Wie) Is dat een zorg?'

12 <http://parlisweb/parlis/53f173f3-996f-4257-8ee0-53193c115625.pdf>

ONDERZOEK NAAR ZWERFJONGEREN 2018

AANLEIDING

Zoals hierboven geschetst is het probleem van kinderen en jongeren in de maatschappelijk opvang tot op heden een groot probleem gebleven. Aandacht voor de groep is nog steeds van het grootste belang. Daarom heeft de SP besloten om het onderzoek naar ervaringen van de opvanglocaties met betrekking tot zwerfjongeren, de wachtlijsten en doorstroomcijfers uit 2012 te herhalen. In de volgende paragraaf worden beknopt de resultaten van dit onderzoek weergegeven. Ook is er op basis van de resultaten van het onderzoek én de signalen die we binnenkrijgen een tienpuntenplan opgesteld. Aangezien het probleem betrekking heeft op meerdere beleidsterreinen (zorg, wonen en sociale zaken) is ervoor gekozen het tienpuntenplan integraal op te stellen. Willen we immers echt iets veranderen voor de zwerfjongeren, dan moet er op verschillende terreinen (tegelijktijd) actie worden ondernomen.

ONDERZOEK

Er is voor gekozen het aantal onderzochte opvanglocaties beperkt te houden, omdat de opvanglocaties de laatste tijd met veel verschillende onderzoeksvragen en enquêtes zijn geconfronteerd en wij hen zo min mogelijk wilden belasten. Om wel een beeld van de landelijke situatie te krijgen is telefonisch contact geweest met negentien opvanglocaties verspreid over het land.¹³ Deze negentien locaties hebben antwoord gegeven op de volgende drie vragen:

1. Wat is de wachtlijst voor uw opvanglocatie?
2. Wat is de doorstroomtijd in uw opvanglocatie?
3. Welke andere belangrijke zaken wilt u ons graag meegeven?

De resultaten vindt u in tabel 1 in de bijlage.¹⁴

13 De negentien opvanglocaties liggen verspreid over negen verschillende provincies.

14 Er is voor gekozen om de gegevens te anonimiseren.

CONCLUSIES

De resultaten van ons onderzoek zijn schrikbarend. De situatie van zwerfjongeren zijn 6 jaar na dato nog steeds even zorgwekkend. Het blijkt dat eerdere beloftes en goede bedoelingen niet zijn nagekomen. En in goede bedoelingen alleen kunnen kinderen niet wonen. Veel kinderen en jongeren krijgen daarom nog steeds niet de hulp die ze nodig hebben. Dit blijkt uit de volgende conclusies:

1. Wachtlijsten zijn een loterij en kunnen oplopen tot wel zes maanden. De conclusie uit het onderzoek uit 2012, dat de wachtlijsten voor zwerfjongeren wel een loterij lijken, kan wederom getrokken worden.
2. De doorlooptijden variëren tussen een paar maanden en twee jaar.
3. Meerdere locaties benoemen het financiële probleem, zowel voor de jongeren als de opvanglocaties.
4. Meerdere locaties benadrukken het belang van goede zorg, ondersteuning en begeleiding en dat hiervoor meer aandacht vanuit de jeugdzorg en gemeenten moet zijn.
5. Meerdere locaties benadrukken dat er onvoldoende vervolgwoningen en -kamers beschikbaar zijn.

ONZE AANBEVELINGEN

Oplossingen en gerichte acties dienen gezamenlijk opgepakt te worden en aangestuurd door één verantwoordelijke minister. De SP daagt de minister van VWS dan ook uit om als stelselverantwoordelijke zorg te dragen dat de verantwoordelijke ministeries, gemeenten en hulpverleningsorganisaties ervoor zorgen dat geen kind dak- of thuisloos is. Aangezien het de afgelopen jaren niet gelukt is om het aantal zwerfjongeren te verminderen, zijn er aan aantal concrete acties nodig. Wij helpen de verantwoordelijke minister daarom op weg met de volgende actiepunten:

1. ZORG VOOR VOLDOENDE OPVANGPLEKKEN

Het is nog steeds een lot uit de loterij of een kind of jongere terecht kan bij een opvanglocatie. Wachttijden kunnen oplopen tot 4 à 6 maanden. Geen kind of jongere hoort op straat, ieder kind of jongere heeft recht op een thuis. Hoewel gemeenten op basis van de Wmo 2015 verplicht zijn tot het verlenen van opvang, komen zij die zorgplicht niet volledig na. Uit onderzoek blijkt dat in ongeveer de helft van de gevallen gemeenten niet voldoen aan deze zorgplicht. Daarmee is de toegang nauwelijks verbeterd ten opzichte van 2015. De minister zou ervoor moeten zorgen dat gemeenten hun plicht nakomen.

Daarbij moet er voldoende begeleiding aan jongeren worden geboden door gemeenten en zorginstanties. Met enkel het opvangen van jongeren ben je er niet. Deze jeugdigen moeten voldoende zorg krijgen om uiteindelijk op eigen benen te kunnen staan. Dat kan bijvoorbeeld bestaan uit schuldhulpverlening of voldoende (jeugd)zorg en begeleiding.

2. VERBETER DE OVERGANG VAN 18- NAAR 18+

Van de een op de andere dag bestempelt de wet een jongere als volwassene. Dit maakt het bereiken van het 18e levensjaar niet alleen een mijlpaal op persoonlijk vlak, maar ook een kantelpunt op bureaucratisch niveau. Vooral voor jongeren die een deel van hun jeugd opgroeien in de jeugdhulp is het bereiken van hun 18e levensjaar een ingrijpende gebeurtenis, want in principe stopt deze vorm van ondersteuning als een jongere 18 jaar wordt. Voor veel jongeren ontstaan door deze plotselinge overgang problemen. Vooral degenen met een beperkt sociaal netwerk hebben een verhoogde kans om in deze periode tussen wal en schip te vallen en verdwijnen daardoor soms na hun 18e levensjaar buiten beeld van hulpverleners, gemeenten of hun ouders/omgeving. Vaak ontstaan binnen een kort tijdsbestek uiteenlopende problemen: schulden, onderwijsachterstand, verslavingen en huisuitzettingen. De jongeren komen dan na een aantal maanden opnieuw terecht in het opvang- en/of ondersteuningscircuit, vaak met geïntensiveerde en meervoudige problematiek. Dit is nadrukkelijk het geval bij dak- en thuisloze jongeren.¹⁵ Er moet daarom gezorgd worden voor een veel soepelere overgang van 18- naar 18+.

3. ZORG VOOR EEN BETERE DOORSTROMING DOOR MEER BETAALBARE SOCIALE HUURWONINGEN OF KAMERS

Ga de woningnood te lijf door het bijbouwen van sociale huurwoningen en het realiseren van meer kamers. Leegstaande kantoorpanden moeten sneller worden omgebouwd, zodat er op korte termijn meer kamers beschikbaar zijn.

Er zijn in totaal per direct 10.000 sociale huurhuizen nodig voor mensen die uit kunnen stromen uit de maatschappelijke opvang. Deze mensen houden op dit moment plekken bezet voor andere mensen die opvang nodig hebben. Om de doorstroming te verbeteren moeten gemeenten zorgen voor bouwgrond en inzetten op betaalbare huurprijzen.

Naast het tekort aan betaalbare huizen is er landelijk een kamertekort van ongeveer 45.000 kamers. Dat betreft niet alleen kamers voor studenten, maar voor alle jongeren. Door het tekort aan betaalbare huurwoningen hebben huisjesmelkers en vastgoedcowboys vrij spel. Het vragen van te hoge huurprijzen moet daarom worden hard bestraft.

15 <http://www.binnenlandsbestuur.nl/Uploads/2017/12/20170912-De-basis-op-orde-def.pdf>

4. MAATWERK IN HUURTOESLAG

Zorg dat ook bewoners van kamers en andere onzelfstandige woonruimten huurtoeslag kunnen krijgen. Op dit moment kent de huurtoeslag veel beperkingen. Om te beginnen zijn er regels voor de hoogte van het inkomen en eventueel spaargeld. Daarnaast geldt huurtoeslag alleen voor zelfstandige huurwoningen. Je woning is een zelfstandige woning als je een woning hebt met een eigen toegangsdeur. Deze kun je van buiten én van binnenuit op slot doen. Je hebt een eigen woon- of slaapkamer, een eigen toilet en een eigen keuken. Daar komen nog andere voorwaarden bij als je jongere bent.

Jongvolwassenen tussen de 18 en 23 jaar hebben recht op huurtoeslag bij een huurprijs van maximaal € 417,34 per maand. Ben je onder de 18 jaar? Dan heb je alleen recht op huurtoeslag als beide ouders zijn overleden of als je zelf een kind hebt. Ook hier geldt dat je huur niet hoger dan € 417,34 per maand mag zijn.

5. RECHT OP BRIEFADRES

Geef elke dakloze het wettelijk recht op een briefadres. Een briefadres is belangrijk voor het aanvragen van een uitkering, voor het verkrijgen van een paspoort, een ziektekostenverzekering en vele andere zaken. Toch werpen gemeenten vaak onnodige belemmeringen op voor het verkrijgen van een briefadres. Zo moeten daklozen soms per nacht aangeven waar ze verblijven en aangeven op welke plek in het park ze slapen. Terwijl het vinden van een slaapplek voor daklozen juist problematisch is, en ze vaak pas kort van te voren weten, waar ze slapen.

6. RECHT OP UITKERING VOOR DAKLOZEN

Geef daklozen het recht op een uitkering. Gemeenten doen vaak moeilijk bij het verstrekken van uitkeringen aan daklozen. In de Participatiewet staat nu een bepaling dat de gemeente een dakloze een uitkering kan verstrekken, maar niet dat dit een recht is. Regel landelijk dat daklozen recht hebben op een daklozenuitkering, zonder onnodig belemmerende voorwaarden. Gemeenten proberen geregeld de dakloze door te schuiven naar een andere gemeente om zo kosten en 'een moeilijke klant' te voorkomen. Stop met gepingpong van daklozen. De eerste gemeente waar de dakloze aanklopt, is verantwoordelijk. Leef deze plicht na.

7. SCHAF DE KOSTENDELERSNORM AF¹⁶

Schaf de kostendelersnorm tenminste voor jongeren tot en met 25 jaar af. Het gebeurt helaas dat jongeren door hun ouders uit huis gezet worden vanwege de kostendelersnorm. Bij het bereiken van de 21-jarige leeftijd van hun kind is de kostendelersnorm van toepassing voor ouders die aangewezen zijn op de bijstand. Daardoor krijgen de ouders een lagere bijstand als zij hun kind in huis houden. Ook vinden daklozen minder snel iemand bereid om hen in huis te nemen vanwege de kostendelersnorm.

8. VERHOOG DE BIJSTANDSUITKERING VOOR JONGEREN EN STOP DE WACHTTIJD

Regel een fatsoenlijke uitkering voor jongeren en stop de wachttijd. Niet elke jongeren kan bij zijn ouders aankloppen voor hulp en onderdak. Soms is er een problematische thuissituatie en soms heeft de jongere helemaal geen familie waarbij hij kan aankloppen. Voor hen is de extreem lage jongerenuitkering van € 232,- voor 18- tot en met 20-jarigen een onoverkoombare barrière naar een gereguleerd leven. Dat geldt zeker voor jongeren die een kind hebben. Daarbij worden jongeren die een uitkering aanvragen eerst weggestuurd met de boodschap dat ze over vier weken terug kunnen komen om een uitkering aan te vragen. Deze wachttijd is voor jongeren die dakloos zijn of dakloos dreigen te raken zeer problematisch. Hun situatie verergert zich aanzienlijk in deze periode omdat ze zonder inkomsten zitten.

¹⁶ Jongeren tot 21 jaar en studenten tellen niet mee voor de kostendelersnorm.
Zie ook: <http://parlisweb/parlis/156702d1-c943-4fdd-822e-8d3c513566fa.pdf>

9. VERPLICHT GEMEENTEN TOT DEELNAME AAN DE REGELING UITSTROOM WANBETALERS

Er bestaat sinds juni 2016 een regeling voor een uitstroom van wanbetalers. Als mensen die in de wanbetalersregeling zitten een betalingsregeling met hun zorgverzekeraar treffen, dan kunnen zij uit de problemen komen en weer de gewone premie gaan betalen. Als ze de betalingsregeling volhouden, dan wordt de eventuele schuld aan het CAK kwijtgescholden. De gemeenten hebben hierin de regie. Niet alle gemeenten doen echter mee aan deze regeling, omdat de regeling niet verplicht is. Aangezien de regeling ervoor zorgt dat mensen uit die wurggreep kunnen geraken, moeten gemeenten verplicht worden tot deelname aan deze regeling.

10. BETERE SAMENWERKING TUSSEN OPVANGLOCATIES, GEMEENTEN EN ANDERE ORGANISATIES

Verschillende opvanglocaties, die betrokken waren bij dit onderzoek, geven aan dat een betere afstemming nodig is tussen verschillende partijen. Naast de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties moet ook de samenwerking binnen gemeenten beter. Ambtenaren en wethouders moeten niet op een eilandje zitten, maar moeten elkaar sneller en beter vinden om tot maatwerk-oplossingen te komen. Het is niet alleen een zorgprobleem. Het is ook niet alleen een woonprobleem. Daarom is nauwe samenwerking tussen beleidsterreinen en mét maatschappelijke organisaties hard nodig. In het belang van de jongere.

BIJLAGE 1

RESULTATEN VAN HET ONDERZOEK

Nummer	Wachttijd	toelichting	Doorlooptijd	Toelichting	Overige opmerkingen	Provincie
1.	1 à 2 weken tot 3 maanden.	n.v.t.	Onbekend.	n.v.t.	Bij deze locatie is aangegeven dat er géén toename is van het aantal zwerfjongeren, eerder een afname.	Noord-Brabant
2.	Op dit moment geen wachttijd.	Soms staan er jongeren bij deze locatie op de wachtlijst maar meestal niet, dat komt vaker voor bij de andere locaties in de grotere steden.	Een paar maanden tot 1 jaar.	Dit verschilt per traject. Wel zijn de jongeren altijd op zoek naar een betaalbare kamer.	Er is sowieso kamernood. Kamers die er zijn, zijn vaak te duur, of er wonen studenten.	Limburg
3.	1 dag tot 4 weken.	1 dag voor de nacht opvang. Maar ze kunnen ook op kamers en dat kan 4 weken duren of soms langer.	1 jaar.	n.v.t.	Dat alle jongeren gebruik kunnen maken van het zelfde geld potje; omdat dat nu niet zo is moeten ze jongeren soms weigeren.	Zuid-Holland
4.	1 dag tot 4 weken.	Het kan ook 6 maanden duren voor ze daadwerkelijk geholpen worden.	1 jaar.	n.v.t.	Meer geld om de jongeren te helpen is nodig.	Zuid-Holland
5.	4 maanden.	De wachttijd verschilt per persoon.	1 jaar.	n.v.t.	Meer begeleiding van jeugdzorg is nodig.	Noord-Brabant
6.	3 maanden.	Het kan soms ook wat langer duren, want je weet niet wat voor hulp ze nodig hebben.	2 jaar.	n.v.t.	n.v.t.	Noord-Holland
7.	2 weken tot 6 maanden.	n.v.t.	1 jaar	n.v.t.	Meer woningen voor jongeren onder de 23 jaar zijn nodig, want zij krijgen geen huurtoeslag. Ook is meer geld voor de opvang nodig.	Utrecht
8.	3 maanden.	n.v.t.	Onbekend.	n.v.t.	n.v.t.	Flevoland
9.	1 dag.	n.v.t.	Onbekend.	n.v.t.	Het belang van een goede vervolgplek voor de jongeren.	Utrecht
10.	3 maanden.	n.v.t.	Onbekend.	n.v.t.	Ondersteuning en begeleiding is heel belangrijk voor de jongeren.	Overijssel
11.	2 maanden.	n.v.t.	6 maanden tot 1 jaar.	Het kan ook langer duren.	n.v.t.	Friesland

Nummer	Wachttijd	toelichting	Doorlooptijd	Toelichting	Overige opmerkingen	Provincie
12.	0 dagen.	Omdat er crisisopvang is, is er bij nood altijd een bed.	2 dagen tot een half jaar.	De doorlooptijd verschilt per jongere en hangt af van hoe groot en veilig en betrouwbaar het netwerk van de jongere is.	Er zijn te weinig sociale huurwoningen. De sociale huurwoningen die er zijn, zijn vaak te duur, want onder de 21 heb je geen recht op huurtoeslag. Er is geen jongerenhuisvesting meer. Er is wel studenten-huisvesting, maar daar wil de verhuurder vaak deze jongeren niet vanwege de complexe doelgroep. Jongeren zijn dus vaak aangewezen op louche huisjesmelkers.	Gelderland
13.	2 à 3 maanden.	De laatste maanden duurt het langer.	6 maanden tot een jaar	Soms is de doorlooptijd langer omdat ze geen doel hebben, niet weten wat ze willen.	Meer aandacht vanuit de jeugdzorg en meer plekken zijn nodig. Jongeren moeten voldoen aan een aantal regels die ze niet waar kunnen maken, bijvoorbeeld werken en school. Langdurige aandacht voor de jongeren is nodig. Het is de vraag of we jongeren op de rit kunnen krijgen met 3 uur zorg per week.	Noord-Holland
14.	1 tot 6 maanden.	n.v.t.	1 à 2 jaar	De jongeren mogen hier maximaal 2 jaar wonen.	De doorstroom is een probleem.	Noord-Holland
15.	1 maand.	n.v.t.	1 jaar	n.v.t.	n.v.t.	Noord-Holland
16.	3 weken.	De wachttijd verschilt per persoon.	6 maanden à een jaar.	n.v.t.	Meer begeleiding, zorg en geld is nodig.	Overijssel
17.	3 maanden.	n.v.t.	1 jaar	n.v.t.	n.v.t.	Noord-Brabant
18.	2 weken à 1 maand	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Noord-Brabant
19.	1 maand.	De wachttijd verschilt per persoon.	6 maanden.	n.v.t.	Meer aandacht voor de jongeren en een goede begeleiding is nodig.	Zuid-Holland

SP.

WWW.SP.NL